

Preek over Johannes 14,1-3 - Zijn waar Christus is...

Voorzang: Psalm 33,1

Votum en Groet

Zingen: Psalm 33, 2 – 5 – 8 (de tussenliggende gedeelten van de psalm worden gelezen)

Wetslezing

Zingen: Gezang 100, 4. 5. 6 en 12

Gebed om het licht van de Geest

Schriftlezing Jesaja 65,17-25 en Johannes 14,1-7; 21-24

Zingen: Gezang 289, 2. 4 en 5

Verkondiging van Johannes 14,1-3

Zingen: Gezang 291

Dankzegging en voorbeden

Collecte

Zingen: Psalm 96, 6 en 7

Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Jezus Christus is de hemel binnengegaan.

En Hij heeft ons, zijn volk, achtergelaten op aarde.

Hij is in heerlijkheid.

Maar wij zijn in een wereld vol lijden en pijn, verdriet en eenzaamheid.

Wij ervaren rouw en zorg, vervolging en achteruitzetting.

Jezus Christus is in de glorie van zijn hemels paleis.

En Hij liet op aarde zijn kerk achter.

Met een roeping.

Gaat dan heen, maakt al de volken tot mijn discipelen.

Maar onze kracht is zo klein.

Leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb.

Maar wie luistert er nog naar ons?

Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, dat ze uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemel is, verheerlijken.

Maar wat komt er van terecht?

Vele lichten zijn uitgegaan.

De aarde lijkt hoe langer, hoe minder een tempel, een huis van God.

Slagschaduwen vallen over de kerk.

Alle eeuwen door wordt de kerk verdrukt en vervolgd.

Is de zaak van God bezig failliet te gaan?

Waar blijft Christus?

Hij wordt in deze wereld niet meer gezien.

De kerk moet het stellen zonder zijn zichtbare tegenwoordigheid.

Hij is in heerlijkheid.

Wij zijn achtergebleven in de bange wereldstrijd.

Dat maakt ons bang en benauwd.

Gemeente, Jezus heeft dat voorzien.

En daarom heeft Hij vlak voor zijn heengaan zijn kerk moed ingesproken.

Dat ze niet hun vertrouwen zouden verliezen als ze alleen zijn.

We zijn met het woord van onze tekst in een bovenzaal van een Jeruzalems huis.

Jezus heeft daar met zijn leerlingen het Paschamaal gegeten.

Maar de stemming is gedrukt.

De leerlingen zijn in verwarring door de houding van hun Meester.
Eerst dat onthutsende optreden, dat Hij, hun vereerde leider, als de minste slaaf hun voeten waste – schokkend en beschamend! (13,1vv)
Toen zijn zinspeling op duister verraad van iemand uit hun eigen kring (13,21vv)
Hoe was dat in de wereld mogelijk?
En daaroverheen dat woord van de Meester, dat Hij op zeer korte termijn zou vertrekken naar een plaats waar niemand Hem kon volgen (13,33).
Wat heeft dat nu weer te betekenen?

Ze hebben zoveel verwachting van Hem.
De jaren dat ze met Hem optrokken hebben hen zoveel hoop gegeven.
Als er één het bestaan van zijn volk vernieuwen kan dan is Hij het.
Het verziende leven, scheef gegroeide verhoudingen – Jezus heeft daarvoor het genezende woord en de bevrijdende daad.
En het volk lijkt er rijp voor.
Nog maar enkele dagen geleden is Jezus enthousiast Jeruzalem ingehaald.
Met één gloedvol betoog kan Hij de massa zo mee krijgen.

Maar het lijkt er op dat Jezus dat zomaar loslaat.
Vlak voor het *moment suprême* haakt Hij af.
Lijkt Hij het allemaal op te geven.
Spreekt Hij over zijn vertrek.
Ze kijken elkaar verbijsterd aan.

En Jezus weet, hoe hun verwarring alleen nog maar groter zal worden.
Als ze zullen zien dat Hij zich gewillig geeft in de hand van zijn beulen.
Hoe Hij roemloos ondergaat.
Onbeschrijfelijk zal de verwarring zijn, die zijn vrienden dan zal aangrijpen.
Hoe houden ze het vol?

Jezus voorziet het.
En daarom spreekt Hij hun moed in.
Bij voorbaat!
Laat jullie hart niet van slag raken, zegt Jezus tegen hen.
Hun hart niet van slag raken...?
Als ze zulke schokkende dingen zullen meemaken?
Als al hun hoop en verwachting de bodem wordt ingeslagen?
Als het compleet anders gaat dan ze zich hadden voorgesteld?

Het lijkt zo gemakkelijk gezegd: *Laat je hart niet van slag raken...*
Als ik om me heen kijk zijn er zoveel problemen en zorgen, die bang maken.
Persoonlijk, kerkelijk, nationaal en internationaal.
Hebben we daar nog grip op?
Wat kunnen we vertwijfeld zijn.
Zoals ook de leerlingen het waren.

Wel, broeders en zusters, dat zijn de momenten waarop een mens kan ervaren: *Geloof begint juist daar waar alles er voor pleit het geloof juist op te geven (2x)*.
Als de weg voor je zich verliest in mist en duisternis.
En je geen idee hebt waar je uit komt.
Of je wel ergens uit komt.
Of het nog wel wat wordt met jouw leven en met dat van de wereld.
Dan klinkt de stem van Jezus: *Geloof in God, geloof ook in Mij*.
Dat geldt voor het gaan van de weg die voor ons ligt, hoe onzeker ook.

Misschien kan ik dat duidelijk maken met een beeld.

Er is een foto van de beroemde Golden Gate brug van San Francisco.
Het is één van de meest gefotografeerde bouwwerken van de VS.
Het is een 2,5 km lange hangbrug over de Pacific, de Grote Oceaan, waarover de toegangsweg naar San Francisco loopt.
De brug wordt gedragen door twee enorme pijlers van elk zo'n 230 meter hoog.
De rijbaan ligt 67 meter boven de oceaan.

Op de foto, die ik bedoel, zie je één van die pijlers hoog oprijzen uit de mist.
Verder zie je nog een stuk van de autobaan, die daar met vele staalkabels aan is opgehangen.
De rest van de weg is door de mist aan het oog onttrokken.
De stad San Francisco is slechts ergens in de verte te vermoeden.

De foto van die enorme brug in de mist is een beeld van onze situatie.
De weg naar de toekomst en de weg van ons allen wordt gedragen en ondersteund door twee pijlers, die zijn verankerd in de eeuwigheid.
Ook als ik de tweede pijler niet zie, mag ik erop vertrouwen dat hij er toch is.
Dat is wat Jezus met de woorden van onze tekst ons duidelijk wil maken.
De ene pijler hebben we achter ons.
Dat is Jezus' komen in deze wereld als het Kind van Bethlehem, de leeuw van Juda die overwon aan het kruis en zegevierend opstond in de hof van Arimathea.
En als overwinnaar besteed Hij de troonzetel aan Gods rechterhand.
Die pijler staat hecht verankerd in onze geschiedenis.
En daaraan hangt als met stalen kabels de weg naar de toekomst.

De tweede pijler is Jezus' wederkomst.
Zijn komen om op deze aarde het recht terug te brengen.
Vandaag staan wij midden tussen deze twee gebeurtenissen in.
We staan midden op de brug, die wordt gedragen door die twee machtige pijlers: dat Jezus is gekomen en dat Hij komen zal.
Maar, om in het beeld van die foto te blijven, we bevinden ons in dichte mist.
We weten niet wat ons nog allemaal te wachten staat: als kerk, als volk, als wereldsamenleving, persoonlijk.
Maar het belangrijkste is dat Jezus tegen ons zegt: *Raak niet van slag...!*
Dat zegt Hij als degene die wel weet wat wij niet weten.
Als degene die wel het overzicht over ons leven en over de geschiedenis heeft.
Raak niet van slag!
Hij wist wat zijn leerlingen te wachten stond.
En Hij weet wat voor ons in het verschiet ligt.
En daarbij horen ook dingen die ons schokken of ontnuchteren.
Maar juist met het oog daarop zegt Hij: *Raak niet van slag!*
Geloof in God en geloof ook in Mij.

In de vertaling van het NBG lezen we het net even anders.
Daar staat: *U gelooft in God, gelooft ook in Mij.*
U gelooft in God – dat is een constatering.
Gelooft ook in Mij – dat is een opdracht, een aansporing.
Maar in beide gevallen kan het werkwoord als een vaststelling, maar ook als een aansporing vertaald worden.
Ik kies beide keren voor een aansporing: *Gelooft in God, gelooft ook in Mij.*
En dat geloven heeft zeker hier voluit de kleur van vertrouwen.
Dus: *Vertrouwt op God, vertrouwt ook op Mij.*

Vertrouwt op God, de Schepper, bij wie deze wereld en mijn leven vandaan komt.
En die ons geschapen heeft met een bepaald doel.
Daarom weten we ons onderweg.
God zou ons niet geschapen hebben als Hij met ons niet ergens uit wil komen.
God begint niet ergens aan om het zomaar weer te laten liggen.

Omdat Hij er niet zoveel zin meer in heeft.
Omdat zijn aandacht plotseling door iets anders wordt getrokken.
Omdat Hem de mogelijkheden ontbreken om het tot een goed einde te brengen.
Nee, God wacht ons aan het andere einde van de brug op met de armen wijd.
En Hij schenkt ons het recht om daar te wonen en een thuis.

Want, zegt Jezus, in het huis van mijn Vader zijn vele woningen.
En Ik vertrek om daarin voor u een plaats klaar te maken.
Nu denkt u bij het huis van de Vader misschien meteen aan de hemel.
De hemel als een plaats ver boven de aarde, voorgesteld als een stad met vele huizen, of als een gebouw met vele vertrekken.
Maar kan dat wel kloppen?
Want dat zou dan inhouden dat Jezus al die tijd tussen hemelvaart en wederkomst, al die vele eeuwen, in de weer is om in de hemel de ene plek na de andere klaar te maken voor allen die in Hem geloven.
Als dat waar zou zijn wordt al onze aandacht naar de hemel getrokken als de plek waar we wezen moeten.
En dan is de aarde eigenlijk niet zo belangrijk meer.
Dan zouden gelovigen als het goed is alleen nog maar belangstelling moeten hebben voor de hemel en dan zou er voor de aarde geen aandacht meer overblijven.
Want we zijn dan toch pas echt thuis in de hemel.
Dan zou dat versje toch gelijk hebben, dat ik op Hemelvaartsdag aanhaalde: *'t Hoofd omhoog, het hart naar boven. Hier beneden is het niet.*

Maar dat is beslist geen bijbelse waarheid.
Nee, Jezus doelt hier op dezelfde waarheid als die van Openbaring 21.
Het nieuwe Jeruzalem dat bij zijn wederkomst neerdaalt uit de hemel.
Dán is daar verrassend de stad met de vele woningen, waarin wij bij God zullen wonen en Hij bij ons.
De stad waarvan God de architect is.
De stad die voor eeuwig een plaats heeft op de nieuwe aarde.
Daarover spreekt Jezus hier.

Dat is ook wat God vanaf het begin van de schepping voor ogen stond.
God gaf aan het eerste mensenpaar de aarde tot een woning.
Zoals Psalm 115 zingt: *De hemel is des HEREN kroondomein; wij mensen mogen op de aarde zijn.*
Die woonplaats was immens groot, berekend op miljoenen, miljarden.
Maar er woonden er nog slechts twee.
De schepping stond nog maar aan haar begin.
Maar als de mensheid voltallig zou zijn, zou heel de aarde bewoond zijn.
En dan zou God komen wonen bij de mensen.
En heel de wereld zou een lustoord zijn.

Maar het paradijs verdween.
Toch ging de geschiedenis door.
En alle eeuwen door hunkeren mensen naar een plekje op aarde.
Brood, kleding en onderdak.
Alleen, de woning van de mensen is losgemaakt van de woning van God.
Het aardse huis wordt gezocht los van het huis van Vader.
Het wonderland van hun dromen zoekt men binnen de begrenzing van deze wereld.

Maar God zoekt een wereld, waarin Hij alles zal zijn en in allen.
Hij laat zijn plan niet los: hemel en aarde verenigd tezamen.
En al zijn woningen vol.
Geloof in God!
Vertrouwt Hem dat Hij dit plan uitvoert.
Vertrouwt Hem dat die toekomst gerealiseerd gaat worden.

En geloof ook in Mij!

Vertrouwt Mij, dat Ik degene ben, die dit alles tot stand breng.
Want het recht om te wonen in Gods nieuwe wereld voor altijd, dat kun je maar op één manier ontvangen.
Dat recht kun je niet kopen op de beurs van de wereldgodsdiensten.
Dan recht kun je je niet verschaffen bij één of andere goeroe.
En ook niet door je bewijs van lidmaatschap van één of andere kerk, hoe recht in de leer of hoe zuiver op de graat ze ook mag zijn.
Er is maar één mogelijkheid dat recht te ontvangen.
In de persoonlijke relatie met Jezus Christus.
Hij is de weg, de waarheid en het leven.
Het recht om te wonen in de stad van God ligt in zijn handen.
En Hij verleent het alleen aan ieder die Hem zijn leven toevertrouwt.

Tja, dat is een verhaal dat vandaag bepaald niet goed valt.
Het is een hoekige boodschap waaraan in onze tijd velen zich stoten.
Het gaat voorbij aan alle pogingen om de meest verschillende religieuze voorstellingen naast elkaar te laten staan.
Waarom zou je niet ieder het recht gunnen op eigen wijze zalig te worden?

Maar Christus bindt het geloof in God onlosmakelijk aan Hem zelf.
We mogen en we kunnen niet om Hem heen.
Als we niet koersen op Hem gaat ons levensschip verloren.

In China is ergens een bijzonder gevaarlijke rivier.
Op een bepaalde plek sloegen steeds schepen om.
Ze verloren hun vracht en opvarenden verdronken.
Deskundigen onderzochten de stroming en richtten toen na exacte berekeningen op een bepaalde plaats in die rivier een rotsblok op.
Daarop schreven ze de woorden: *Op mij af!*
Als je dat doet lijkt het alsof die rots in de weg staat.
Maar elke kapitein die zijn schip recht op die rots af stuurt, komt zonder ongelukken door dat gevaarlijke deel van de rivier heen.

Dat vind ik een prachtig beeld voor Jezus.
Hij staat als een rots op de brandpunten van ons leven.
Hij staat bij de ondiepe plekken, de problemen en noden van onze wereld en ons persoonlijk leven, waar het totaal mis dreigt te gaan.
Velen denken: *Hij moet daar niet zo staan!*
Hij staat daar als een onwrikbare rots – met zijn liefde, zijn barmhartigheid.
Maar bovenal met zijn absolute uitspraken.
Gelooft in God, gelooft ook in Mij.
Niemand komt tot de Vader dan door Mij.
Een rots om je aan te stoten.
Maar wie zijn levensschip op Jezus af stuurt, komt er zonder kleerscheuren doorheen en bereikt het doel.

Het doel – dat is daar zijn waar Jezus is.
De leerlingen hebben ervaren wat dat betekent: *daar zijn waar Jezus is.*
Ze hoorden zijn woorden, dronken zijn boodschap in, zagen zijn daden, warmden zich aan zijn liefde en trouw.
Ze leefden met Hem in een innige gemeenschap.
Daarom was het voor hen ook zo'n schrikbeeld dat Jezus weg zou gaan.
Dat de band met Jezus zou worden verbroken.

Maar Jezus verzekert hun: *bij mijn vertrek gaat het daar juist om.*
Dat onze band bewaard blijft en verinnigd wordt.
Daarom ga Ik juist weg, om onze gemeenschap veilig te stellen.
Heel zijn afscheidsrede t/m. c. 17 staat in het teken van dit verlangen.

Zoals zijn woorden daar in onze tekst mee beginnen, zo keert dat terug in zijn gebed tot de vader in c. 17.
En dan denk ik met name aan 17,24 waar Jezus bidt:

Vader, wat U Mij gegeven hebt – Ik wil, dat waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn...

Maar is in de tussentijd de gemeenschap tussen Christus en de zijnen verbroken?

O nee, beslist niet.

We lezen vanmorgen nog een woord uit Johannes 14, dat van betekenis is.

Ik denk aan vs. 23.

Daar geeft Jezus een rijke belofte voor de periode tussen de tijd van zijn vertrek en zijn wederkomst.

*Indien iemand Mij liefheeft, zal hij mijn woord bewaren en mijn Vader zal Hem liefhebben en
Wij zullen tot hem komen en bij hem wonen.*

Waarheen we op weg zijn is het verblijf in het huis met de vele woningen.

Waar God zal zijn alles in allen.

Maar op weg daar naar toe zijn we niet aan ons zelf overgelaten.

Als we zijn woord bewaren – juist ook dat woord: *Geloof in God, geloof ook in Mij!* – daar zullen we hier en nu al zeker mogen zijn van Gods wonen in ons.

We lopen niet alleen over de brug van de ene pijler naar de andere.

Van het moment van Christus' geboorte, zijn lijden en sterven, zijn opstanding en hemelvaart naar het moment van zijn majesteitelijke verschijning op de jongste dag.

We lopen niet alleen in de mist, die het einde van de weg aan ons oog onttrekt.

De Vader en de Zoon en de Heilige Geest – de drie-enige God gaat met ons over de brug die zich over de afgrond uitstrekt naar de eeuwige heerlijkheid.

En wat we dan ook nog in de wereld aan druk en lijden ondervinden, we verliezen de moed niet.

Want onze Heer heeft de wereld overwonnen.

En Hij brengt alle ontheemden thuis.

Hij zal niet rusten tot alle woningen in het huis van zijn Vader hun bewoners hebben ontvangen.

Houdt daarom moed, gemeente.

We weten waarheen de reis gaat.

En we weten wie ons op de goede weg houdt.

Zie, Hij komt met haast.

Amen, ja kom, Heer Jezus.

AMEN.

01-06-2003